

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozhovor s Nikolou Reindlovou (text)

Příloha č. 2: Rozhovor se Světlanou Witowskou (text)

Příloha č. 3: Rozhovor s Kateřinou Trnkovou (text)

Příloha č. 4: Rozhovor s Marianou Kopeckou (text)

Přílohy

Příloha č. 1: Rozhovor s Nikolou Reindlovou

Jak ses dostala k práci v audiovizuálních médiích? Ty jsi pracovala i v Českém rozhlasu, že?

V Rozhlasu jsem dělala produkční, tam jsem se dostala na vejšce na žurnalistice. Kamarádka dělala produkční publicistiky na Radiožurnálu, přecházela do Waveu a nabídla mi to místo. Takže jsem dělala pod Petrem Dudkem, tehdejšími vedoucími publicistiky. Dělala jsem tam asi tři čtvrtě roku – na publicistice. Veronice Sedláčkové, moderátorce, volal Filip Černý, tehdejší vedoucí webu ČT24, jestli by neměla na někoho tip – hledal někoho na web. Šla jsem na pohovor jako redaktorka webu, protože tehdy jsem neměla žádné praktické novinářské zkušenosti. V září po státnicích jsem nastoupila na web pod Filipa Černého do ekonomické rubriky. Tam jsem byla dva a půl roku, ve finále jsem odcházela a byla jsem vedoucí ekonomické rubriky. Dělala jsem vstupáče nových médií do vysílání ČT24. Potom jsem dělala vstupy do Newsroomu, kde si mě vyhlídl Luboš (pozn. Rosí). Luboš mě vytáhl z webu do Newsroomu, potažmo do denního zpravodajství na ČT24.

Takže jsi byla i na RDZ (pozn. redakce denního zpravodajství)?

Ano, to jsem teoreticky doteď. Ale tím, jak je nás na Newsroomu málo, vlastně... Ale jako teoreticky bych měla být aspoň pár týdnů na RDZ, třeba příští týden tam jsem.

Tam jezdíš točit do terénu?

No, v Newsroomu točíš repku, to jedeš do terénu, jsi redaktor. Když jsi na RDZ, buď vstupuješ, nebo maximálně v terénu sbíráš synchrony. To není úplně ta správná novinářská práce, že bys měla svoje téma, které si jedeš natočit. Máš nějaké zadání a buď vstupuješ, nebo přivezeš synchrony do kontinuu (kontinuální vysílání Studia ČT24, pozn.). Když jsi na baráku, sedíš tady, jsi tzv. stanice. Z toho, co teče od různých lidí, redaktorů z celé televize, skládáš repky do velkých zpráv. Ale není to tvoje.

Jedna obecná otázka na úvod: setkala ses někdy v začátcích kariéry s překážkami nebo pochybnostmi, o kterých jsi věděla, že kdybys byla muž, nemusela bys je řešit?

Neustále se vrací otázka: Až jednou půjdu na mateřskou, co s kariérou?

První okruh se týká různých rubrik, rozhovorů, moderování. Když jsi ze začátku dělala rozhovory s respondenty, měla jsi někdy pocit, že tě respondenti podceňují jako profesionálku kvůli tomu, že jsi žena?

Na RDZ to takhle úplně není. Respondenti většinou vědí, že za nimi jezdí elév. Jsou to různí mluvčí, tam je spíš to obecné podceňování elévů a je jedno, jestli jsi muž nebo žena. Když jezdíš jako seniorní, lidé už tě znají, jezdíš většinou dělat politická témata. Pokud to byl někdo, s kým se neznám, možná občas byl náznak typu „No tady slečna ještě udělá rozhovor“, možná to cítit bylo. Ale zase na druhou stranu, nejsem u toho, když to dělají mí mužští kolegové, tak to nemůžu úplně srovnávat, ale to víš že jo, občas si něco vyslechneš: Tady slečna a podobně.

Měla jsi pocit, že by byli hůř připraveni na rozhovor?

To asi ne.

Ani z hlediska věku? Když viděli, že jede elév, mladá holka?

To možná jo. Obzvlášť ti mluvčí mají připravených pár vět, ale kdyby věděli, že přijede Vláďa Keblůšek, tak by se třeba připravili líp, než kdyby věděli, že přijede nějaké, s prominutím, ucho z denního zpravodajství.

A co se týká autority ve vztahu k respondentům, myslíš, že sis ji musela postupně získávat, budovat?

Určitě. Když teď vezmu Newsroom, pro který točím už dva roky, tam se neustále točí stejní respondenti. Málokdy mám někoho, s kým jsem ještě netočila, protože ten novinářský mediální rybníček je v Česku malý. Tam jsem si to musela u některých lidí budovat. Třeba Janek Kroupa už ví, kdo jsem, když mu volám, pro jaký pořad dělám, ví, jakou práci dělám, zná ji. Mnohem líp se mi s ním komunikuje a domlouvá na rozhovorech než předtím.

Stalo se ti někdy, že by tě nadřizený někam neposlal, protože jsi žena? Že by se báli, že jako žena rozhovor nezvládneš?

Neposílají holky točit na demonstrace, ale to není tím, že bys to nezvládla. Holka je pro určitý lidi, kteří chtějí na demonstracích vyvolat konflikt, snadnější terč. Už takhle mívá štáb s sebou ochranku a mají vyzkoušeno, že jakmile je tam muž, nějakým způsobem to funguje lépe. Lidé si na něj tolik nedovolí. Ale nesouvisí to s výkonem novinářské práce, ale s formátem, ze kterého vstupují, ve kterém točí.

Na tuto otázku mě přivedlo to, že s Okamurou dělal rozhovor přímo Luboš Rosí. Čím to bylo?

Já jsem měla v tu chvíli jinou práci, on mě tam chtěl poslat, ale nebylo to tím, že bych to nezvládla. Točila jsem zrovna něco jiného. Měli jsme půjčeného jiného kolegu z jiné redakce, a u něj si Luboš nebyl jistý, že by to zvládl, a proto sám vyjel na plac. Luboš má velmi specifické požadavky, co se týče Newsroomu.

Měla jsi někdy pocit, že by na RDZ po tobě redakce chtěla spíš ženská témata?

Ne. Tam se to vůbec nerozlišuje.

Další okruh je zaměřený na věk, vzhled a hlas. Myslíš, že je na tvůj vzhled kladený větší nebo jiný důraz, než na vzhled mužským kolegům?

Určitě. To je z podstaty televize.

V čem se to nejvíc projevuje?

Musíš být před kamerou upravená. Klukovi s krátkými vlasy stačí, když ho napudrují a pročísnou mu vlasy a vypadá slušně, ale holka prostě... Ale já s tím souhlasím. Holka jde na obrazovku a neříkám, že by na obrazovce měly být modelky, chraň pánbůh, ať jsou tam klidně oplácanější holky, klidně starší ženy. To bych naopak přivítala, podle mě máme příliš mnoho mladých tváří, včetně mě. Takoví lidé, jako jsem já, by na obraz měli jít postupně, ne že nám zprávy čte 25letá holka. Nechci se nikoho dotknout, ale zpravodajství by mělo vypadat seriózněji, což přichází s věkem. Z podstaty věci žena musí být upravená. Sama vím, že je mi nepříjemné vstupovat někde, kde prší, jsem zmoklá a snažím se přitom vypadat k světu. To nesouvisí s tím, že by tu byl nějaký tlak, abychom nějak vypadaly. Ale musíme být upravené a to k televizi patří.

Když dostáváš zpětnou vazbu od nadřizených, hodnotíš i vzhled?

V mém případě, když jsem začala moderovat – nebyla to úplně otázka vzhledu – hrozně jsem fixovala diváka očima. Měla jsem probl s tím, že jsem příliš hypnotizovala kameru. Ale to byla spíš komunikace s divákem, o tom jsem se bavila s nadřizenými a pracovala jsem na tom. Ale vzhled... Když přijde šéf a řekne mi, že mi šaty moc slušely, nesouvisí to s tím, že jsem holka nebo kluk. Je to spíš o tom, jaké mezi sebou máme vztahy.

Jak to vypadá v praxi? Kolik času strávíš v maskérně?

Dost. Když moderuju, jsem tam i tři čtvrtě hodiny. Jsem pak ve studiu dlouho, patlají to na tebe dlouho, češou tě dlouho. Když děláš jenom vstup, jsi v maskérně tak dvacet minut i s česáním.

Bylo ti někdy někým naznačeno, že vzhledem k věku bys měla vypadat jinak? Delší vlasy, kratší šaty?

Ne, ne.

Reagují diváci na tvůj vzhled?

Určitě, hodně. To je specifičností obrazu. Na televizi kouká spousta mužů, kteří mají potřebu to komentovat na internetu – někam dají tvoji fotku a pod tím to komentují: jestli jsi malá, velká, hubená, tlustá, upravená, hezké nohy. Mají potřebu komentovat to takhle na fórech, nebo ti píší. Jeden divák mi napsal, že bych měla dělat něco s ofinkou. A pak vyloženě sexuálně-agresivní zprávy. Ty chodí taky. Je zajímavé, že mi skoro nic nechodí od žen. Kolegyně ale dostala asi půl roku zpátky neuvěřitelně dlouhý mail o asi pěti nebo šesti odstavcích od nějaké ženy o tom, jak nevhodné šaty měla ve vysílání, že jí byly vidět špeky na spodním prádle a podobně. Mně v životě žádná žena asi nenapsala.

Když jsou komentáře kritické, ale dobře míněné, mají smysl, berete je v potaz?

Já si je většinou nečtu. V potaz je vůbec nebereme.

Procházela jsi hlasovou výchovou?

Ano, to musí každý. Já chodím k Aleši Vrzákovi, což je šéfredaktor, ČRo, který nedělá jen hlasovou přípravu, ale celkově chování před kamerou: co děláš s rukama, jak stojíš, jak se nakláníš k divákovi. Podle mě by k těmto lidem měli chodit všichni, pokud teda nejsi Marcela Augustová. Mít nějakou zpětnou vazbu, aby ses nezavřela v nějaké bublině své vlastní dokonalosti – tak to má v televizi spousta lidí. On se nebojí ti to kriticky říct. Ví, že mám problém, že když jsem nervózní, mám na začátku pořadu příliš nervózní hlas, který postupně klesá. Co se týká pohybu před kamerou, to ti ani nepřijde, protože to děláš přirozeně, ale on ti řekne, že to třeba nepůsobí na diváka dobře. I s intonací hlasu: tady nedělej tečky a podobně. Chodím k němu jednou za dva měsíce, probereme spolu část mé práce. Myslím, že by to tak mělo být kontinuálně, pokud prezentuješ nějaké pořady v televizi, musíš mít i nějaký feedback.

Srovnával tě někdy lektor s muži? Že bys měla znít přívětivěji, mít niž položený hlas?

Ne. No, niž položený hlas – ale to je obecné, ženy mají přirozeně hlas výš než muži, ale na diváka to působí špatně. Nemůžeš mít ječák – čím hlubší hlas, tím líp. Ale to je dané fyziologicky, to není žádný genderový stereotyp.

Další okruh se týká reportérství a práce v terénu. Myslíš, že ženy mají jiný způsob reportování než muži? Víc třeba prosazují emoce a podobně?

Emoce nevím. Ale na place dokáže být redaktorka empatictější, co se týče respondenta. Někteří lidé nechtějí mluvit, ale rozmluvit je musíš. Myslím si, že já to – nechci znít nabubřele – že to umím. Udělat small-talk a rozmluvit je. Myslím, že to ženy redaktorky umí lépe. Naopak muži redaktoři jsou agresivnější v kladení otázek, ale i to je dobře. Každý má asi něco.

Myslíš, že to nadřízení zohledňují v tom, koho posílají do terénu?

Ne, rozhodně ne.

Zažila jsi někdy, že by nadřízení povyšovali rychleji nebo častěji muže?

Asi ne.

Setkala ses někdy v jakékoliv formě se sexismem? Komentáři, narážkami na vzhled? Od kohokoliv, kolegové, diváci?

Neustále.

Můžeš být konkrétní? Co třeba diváci?

Bavily jsme se už o tom, co mi píšou. Když třeba točíš na Václaváku stand-up, spousta chlapů má potřebu na tebe pískat, něco ti vyprávět, zasahovat do stand-upu a podobně. Ví, že tu proběhla kampaň mee-too a že

spousta lidí říká, že je to přehnané, ale podle mě je dobře, že se o tom mluví. Co zažívá ženská na pracovišti od kolegů, novinářka na place – nechci, aby to bylo bráno jako normál. Že budou říkat „slečna tady“ – jenom proto, že jsem ženská. Já dělám svoji práci dobře a nevidím důvod, proč bych měla být nějak ponižovaná slovně za to, že jsem ženská. Potěší tě, když ti kolega řekne, že ti to sluší. Ale ne takové ty sahací typy, které si myslí, že je to normální a kteří si myslí, že já jsem zkušenější redaktor a když ti teď věnuju pozornost, tak máš být vlastně šťastná. Pár takových lidí to tak má, tenhle pocit. To nechci. Rovný s rovným. Spousta chlapů to takhle necítí a myslí si, že jsou vtípní. To mi na tom přijde snad nejhorší. Že si myslí, jak jsou úžasně vtípní, když hází – já nejsem žádná útlocitná duše, která by nesnesla sprosté slovo – některé ty vtípký...

Na pracovišti od nadřízených ses s něčím takovým setkala? Narážky, návrhy, poznámky?

Jo, ale nemyslím, že je to daný novinářským prostředím, spíš společností. Ve společnosti je určité množství mužů, kteří se nějak chovají, protože si myslí, že je to standard a že takhle se k ženám má chovat. Bůhví, jak nejsou neodolatelní. Samozřejmě tohle zastoupení mužů je i mezi novináři. Ale neřekla bych, že jich je enormně mnoho. Je to pár jedinců, minimálně. Ale jsou tam.

Další okruh se týká mateřství. Ty děti nemáš, že?

Ne.

A vnímáš zaběhnutou redakční kulturu jako problém?

Je to problém, je to neuvěřitelný problém. Víím, že jakmile budu mít dítě, nebudu se chtít vrátit na redaktorské místo v Newsroomu. Sice točíme od pondělí do pátku, máme volné víkendy, pondělky a pátky jsou volnější, ale úterý, středa a čtvrtek tady jedu na doraz. Čtvrtky tady bývám patnáct hodin. Mám svoji práci moc ráda, ale v životě to pro mě nikdy nebude na prvním místě, nikdy. Mám rodinu a osobní život. Už tohle pracovní nasazení mi občas dělá problémy v osobním životě. Ale to je z podstaty té práce, vybrala jsem si tu práci a patří to k ní. A je na mě, abych si sama pro sebe vytyčila mantinely. Jakmile budu mít děti, je pro mě jedinou možností být moderátorka. Nebo brát na RDZ směny od čtyř od rána nebo nárazově brát směny tak, že se s partnerem domluvíme na hlídání dítěte. Popravdě řečeno si návrat představit neumím. Zároveň ale nic jiného neumím a nevím, co jiného bych měla dělat. Tohle řešíme hodně, všechny redaktorky v mém věku to neustále řeší. Co bude, až budeme mít dítě. Řešení to nemá. Zkrácené úvazky tu úplně nefungují. Měli jsme v Newsroomu kolegyni, která má malou holčičku. Nastoupila, když byl holčičce rok s tím, že bude mít zkrácený úvazek, ale charakter práce to nedovoluje. Nebo by redakce musela být tak personálně saturovaná, že by to nevadilo, když jedna z nás vypadne a bude dělat „dvojkového“ redaktora, nebude dělat až tak závažné reportáže, témata. S tím ale souvisí další věc, je tu málo lidí. V televizi chybí redaktori všude, ve všech redakcích. Děláš toho hodně a pokud máš děti a nejsi nějak ujetá, že necháš půlroční miminko doma a budeš tady 24/7, tak to nejde.

To, že ti vedoucí nevyjdou vstříc, je tedy způsobeno nedostatkem lidí?

Myslím, že spousta žen se sem vrací. Jsou to ale nárazové věci. Pokud jsi pišící novinář, můžeš psát z domova. Televizní novinářku ale neuděláš z domova. Můžeš mít nápady, nabídnout je a během jednoho týdne je natočit. Do určité míry tady chybí vstřícný krok ze strany vedení. Vedení by si mělo taky uvědomit, že jsou to zkušené novinářky, které odcházejí, a to jen proto, že třeba v ČT není školka. Je to obrovský podnik, má asi dva a půl tisíce zaměstnanců a nemá firemní školku. Je to půl na půl – určitá vstřícnost ze strany vedení chybí, na druhou stranu je tu málo lidí. Navíc charakter té práce... kombinace toho všeho.

Poslední otázka se týká platových rozdílů. Setkala ses někdy s platovou diskriminací?

Ne, nevím o tom. Na webu víím, kolik brali kolegové a brala jsem stejně. Zkušenější brali víc, ale na mé úrovni zkušeností jsem dělala s Petrem Obrovským a měli jsme stejně. Tady v redakci jsme holky redaktorky jako jediné zaměstnané, tak se to těžko porovnává s externisty. Všichni ale máme stejně. Na RDZ se vůbec nedělá rozdíl. Jestli jsou rozdíly v domácí redakci, to nevím. Tam zase mezi ty nejzkušenější reportéry a redaktory patří muži. Srovnání by pokulhávalo.

Příloha č. 2: Rozhovor se Světlanou Witowskou

Setkala jste se někdy s překážkami nebo pochybami, o kterých jste věděla, že kdybyste byla muž, nemusela byste je řešit?

Setkala. Když jsem se vracela po druhé mateřské dovolené do ČT, dostala jsem práci ve Studiu 6 – v ranních zprávách. Myslím, a bylo mi to i řečeno, že abych se vrátila zpátky do formy, mám začít někde, kde to nebude tak vidět.

Máte pocit, že vaše pohlaví má vliv na vaši práci nebo profesionalitu?

Na profesionalitu myslím, že ne, na práci nevím. Spíš bych řekla, že v televizi je ve vedoucích funkcích úplně minimum žen.

První okruh otázek se týká moderování rozhovorů a rozdělení rubrik. Měla jste někdy pocit, že jste jako žena profesionálka podceňovaná v rozhovorech?

Podceňovaná bych neřekla, ale umím si představit, že když jde do studia muž a má jako moderátorku ženu, chová se jinak, než kdyby tam byl proti němu muž. Myslím, že to tak je. Možná se ti muži, hosté, víc hlídají přede mnou jako před ženou než před mužem.

Tam směřovala i další otázka. Myslíte, že k vám hosté chodí nebo chodili hůř připraveni, protože nečekali, že dokážete být jako žena stejně dobrá jako muž?

To nevím, to byste se musela zeptat spíš jich. Ale myslím, že postupem času se přístup lidí mění. Když přicházejí opakovaně, vědí, že musí být připraveni. Ale tohle mě nikdy nenapadlo a myslím, že jsem to ani nikdy nepostřehla, že by to tak bylo. Možná mám pocit, že teď, po prezidentské debatě, ke mně hosté chodí s větším respektem.

Myslíte, že jste si autoritu hostů musela postupně budovat?

Určitě ano.

Stalo se vám někdy, že by se nadřízený rozmýšlel nad tím, zda k vám hosta pošle kvůli tomu, že jste žena?

My ten pořad děláme dvě ženy, takže...

Ted' nemluví jen o Interview, myslím to obecně.

Myslím, že ne, tohle ne.

Když jste jezdila točit do terénu, měla jste někdy pocit, že by po vás redakce chtěla spíš ženská témata?

Ne. Jsem vystudovaný právník, mám obor kriminalitu a soudnictví a v tom, jak se rozdělovala práce, nehrálo roli, jestli jsem žena. Šlo spíš o vzdělání a o to, kdo má k jakému tématu blíže. V tomhle smyslu v redakci rozdíl nebyl.

Další okruh se týká věku, vzhledu a hlasu. Myslíte, že jsou na váš vzhled v televizi kladeny vyšší nebo jiné nároky než na vzhled mužských kolegů?

To nevím. Možná ano, ale já to nevím. Na mě nikdo žádný tlak, na to abych vypadala líp nebo jinak, nevyvíjí. Nevím. Na tohle neumím odpovědět. Nic takového jsem nezaznamenala. Ale když jsem pracovala na Primě, tam jsem tlak cítila. Dokonce mi šéfredaktorka říkala, ať si dojdou s těmi kruhy pod očima něco udělat, že to nevypadá dobře. Tam to bylo jinak. Tady si myslím, že o ten vzhled tak nejde. Ale je to tak, že mi to nikdo nikdy nenaznačil, nemám pocit, že by na mě byl větší tlak než na muže. Ale je to dané i tím, že

chlapi mají na výběr sako a kalhoty. U žen je to jiné, dostáváme víc péče, ale je to asi proto, že ženy mají větší možnosti, co si na sebe vzít, jak se učesat, jak se nalíčit.

Když dostáváte zpětnou vazbu od nadřízených, hodnotí se nějak vzhled?

Vůbec ne.

Jak to vypadá v praxi? Kolik času strávíte v maskéřně a v kostyméřně?

V kostyméřně mám oblečení připravené na celý vysílací týden, tam strávím jen tu dobu, co se převlékám. Oblečení, které kostymérky nakoupí, si předem zkouším, ptají se mě, jestli se mi to líbí. V maskéřně strávím tak 45 minut, včetně česání.

Bylo vám někdy naznačováno, že byste měla vypadat jinak? Z hlediska věku třeba kratší vlasy, delší šaty a podobně?

To ano. Ale to neřeší moji nadřízení, ale maskérky a kostymérky. Souvisí to s věkem – čím je člověk starší, neměl by mít vlasy až na zadek – zřejmě je to takhle pojaté. Od mých nadřízených jsem to ale nikdy neslyšela. Spíš mi to doporučovaly maskérky, abych si zkrátila vlasy.

Následuje pár otázek ohledně prezidentské debaty. Proč myslíte, že váš výkon vyvolal tolik reakcí?

Tak to nevím. To fakt nevím. To je něco, nad čím se zamýšlím pořád a vlastně nevím (smích). Strašně mě ty reakce zaskočily. Říkala jsem si, jestli v téhle zemi není něco špatně, když přijde taková reakce po tom, co udělám svoji práci dobře. Ale já takhle svoji práci dělám dvacet let a nikdy to žádnou takovou reakci nevyvolalo. Samozřejmě tady byl velký tlak předtím, byla to nejsledovanější debata za posledních x let, diváků bylo dva a půl milionu, k tomu se moje Interview ani neblíží. Překvapilo mě to a říkala jsem si, že je tady něco špatně.

Myslíte, že byl pro diváky důležitý i fakt, že jste žena?

Určitě. Myslím, že to bylo důležité i pro prezidentské kandidáty. Když moderuje ženská, myslím, že i dvě takhle silné osobnosti mají jiný přístup... asi by se se mnou nepouštěli do hádek, i když nevím.

Myslíte, že fakt, že jste žena, mohl zastínit vaši profesionalitu? Po debatě se zpětně v komentářích hodně rozebíralo, jak jste byla krásná...

Nevím. Tím, že nemám Facebook ani jinou sociální síť, některé věci ani nevím. A některé věci jsem cíleně nečetla. Byla jsem v tak divném stavu, že jsem si říkala, proboha, lidí, co se stalo? Jenom jsem odmoderovala jednu debatu! Byla jsem z reakcí hrozně překvapená. A jestli se řešil můj vzhled.... holky v maskéřně si se mnou daly práci!

Ještě než debata proběhla, setkala jste se s nějakými pochybnostmi, případně ovlivnily vás?

Největší pochybnosti jsem měla já sama. Z mého okolí a z vedení žádné pochybnosti nedávali najevo. Jestli je měli, nedali je najevo. Nikdo mi žádné pochybnosti nedal najevo, jen já jsem je dávala najevo. Všichni mě uklidňovali, i když asi měli obavy, ale nedali mi to najevo. Říkali mi, to zvládneš, to dáš, uděláš to dobře, tak, jak to má vypadat. Z vedení ani z okolí mi nikdo žádné pochybnosti najevo nedal.

Opuštíme prezidentskou debatu, dál bych se chtěla zeptat, jestli vám bylo někdy naznačováno, že se na práci nehodíte kvůli věku?

Možná mi někdy někdo řekl, že jsem moc mladá, ale úplně přesně si to nepamatuju, kdy to bylo. Myslím, že jsem z generace, kdy se v televizi postupovalo postupně – od základu. Tehdy nebyla ČT24, nebyla směna, nic, takže jsem rovnou nastoupila jako točící redaktorka. Měla jsem za sebou nějakou praxi v Mladé frontě a v ČTK, takže jsem nebyla žádný student z ulice. Rovnou jsem dostala redaktorskou práci. Postupně jsem pokračovala, reportáže jsem natáčela sedm let. Měla jsem za sebou dost práce už předtím, než jsem se dostala na obrazovku jako moderátorka. Spíš v porovnání s jinými zeměmi v Evropě jsem si připadala dost mladá na tu práci, kterou dělám. Bylo to ale tím, že tady za totáče chyběla jedna generace novinářů. Holt to tady dopadlo takhle. Myslím, že teprve ve věku, jaký mám teď, ve 45 letech, bych teoreticky měla začínat jako

moderátor. Mělo by to být postupné. Když se podívám do jiných televizí, lidé v mém věku a starší teprve nastupují na tyto posty. Ale vážně je to asi tím, že jedna generace chybí.

Reagují diváci na váš vzhled? Na oblečení a podobně?

Občas reagují, ale reagují spíš na obsah vysílání. Občas reagují i na vzhled, ale spíš pozitivně. Když mi někdo napíše negativní věc, netýká se to vzhledu ani toho, že jsem žena, spíš se to týká obsahu vysílání. To se mi, myslím, nestalo, že by někdo... jo, možná jednou. Když jsem byla na Primě, nějaký pán mi napsal, že mám vrásky kolem pusy a že se na to nedá koukat. Říkám si – tak se na to nekoukej, co ti na to mám říct.

Procházela jste nebo procházíte hlasovou výchovou?

Prošla jsem hlasovou výchovou, samozřejmě. V době, kdy jsem tady začínala moderovat, jsem prošla hlasovou výchovou u paní profesorky Dohalské a u paní Postlerové jsem absolvovala hlasovou výchovu. Docházela jsem pravidelně, asi rok jsem chodila jednou nebo dvakrát týdně. Než jsem začala moderovat Události, měla jsem přípravu intenzivnější. Pak jsem v tom pokračovala a teď hlasovou výchovu i učím, na Metropolitní univerzitě Praha.

Bylo vám lektorkami někdy naznačováno, že byste měla znít jinak? Přívětivěji, mileji, srovnávaly vás s muži z hlediska hlasu?

Nikdo mi neřekl, že bych měla mít hlubší hlas, ale že bych měla být přívětivější a nebýt takzvaně štekna, to jsem párkrát slyšela. Někdy je obtížné udržet emoce ve studiu, takže se snažím nebýt ta pavlačová štekna, neskákat hostům do řeči, pokud to není nutné. Myslím, že to, abych mluvila hlouběji, mi nikdo neřikal.

Další okruh se týká reportérství a práce v terénu. Myslíte, že se ženský přístup reportování liší od mužského?

Myslím, že ano, a je to dost podobné tomu, jak se liší přístup chlapečků a holčiček k tomu, jak se učit ve škole nebo jak psát do písanky. Holky jsou zodpovědnější, preciznější. I z pohledu toho, jak jsem viděla, když jsem natáčela s reportérem, mám pocit, že ženy měly v sobě víc zodpovědnosti a víc přemýšlely o tom, jaký dopad může reportáž mít. Je to spíš ženský přístup, být precizní.

A z hlediska emocí? Liší se reportování, jsou ženy emotivnější?

Určitě, to určitě jo.

Posílají podle vašich zkušeností redakce točit ženy a muže jiná témata?

Myslím, že někde asi ano. Ale je to i z důvodu bezpečnosti. Na demonstrace častěji posílají muže, aby se něco nepříhodilo, ale není to kvůli tomu, že by to žena nezvládla, ale protože je snazší cíl, než chlap.

Další otázky nejsou vyloženě spojené s AV médií, ale taky se týkají genderových stereotypů. Zažila jste někdy něco, čemu se říká skleněný strop, tedy že by nadřizený povýšil rychleji nebo častěji muže než ženu, ačkoliv by na tom byli zkušenostmi stejně? A nemluvím jen o ČT.

Myslím, že se to někdy určitě stalo.

Setkala jste se ve své profesi někdy se sexismem?

Určitě. S tím se asi setká hodně ženských v práci. Je pravda, že nejsem ani feministka, ani puritánka a když se to dostalo do nějaké situace, kdy mi to bylo nepříjemné, umím sama sebe uchránit a ubránit a říct člověku, že je to za hranou. Zažila jsem to, není to nic příjemného, ale asi povahově si to s člověkem umím vyřídit sama, nemusela jsem to řešit nějakou jinou cestou.

Setkala jste se, ať už na pracovišti nebo v terénu s nějakými narážkami, návrhy?

Samozřejmě, často i ze strany politiků – narážky, pozvání... To samozřejmě nastalo.

Dál se budu ptát na rodinu. Máte pocit, že jako matka trpíte zaběhnutou redakční kulturou, nedostatkem času a podobně?

Já jsem si tady v práci dokázala vydobýt takový systém práce, že týden pracuju a týden jsem doma. Mám poloviční úvazek. Myslím, že kdybych měla dělat tu práci, kterou dělám, každý den, tak ji dělat nebudu. Mám dvě děti, jednomu je šest a druhému je osmnáct. Chci s dětmi trávit čas a práce je pro mě sice důležitá, ale na druhou stranu, kdyby mi někdo dal na výběr: buď budeš dělat každý den, nebo vůbec, tak tady nebudu dělat vůbec.

Takže problém vnímáte, že tu je?

Jasně. Bylo to jiné, když jsem měla první dítě, protože to jsem dělala reportérku. A i kvůli němu jsem odešla na Primu, chtěla jsem mít víc času na to být s dítětem. Tady na to nikdo nehledí, jestli máte doma dítě nebo ne. Prostě jedeš natáčet, ustíháš to do sedmi. Domů pak přijdete v osm. Je to velký problém. Já moc nechápu, proč ČT nemá školku. Myslím, že tady by se to uživilo, bylo by to ideální. Pro matky s dětmi to tady není přátelské prostředí.

Poslední otázka se týká platové diskriminace. Setkala jste se s tím někdy v audiovizuálních médiích?

Vůbec nevím. Mezi novináři se moc o tom, kolik berou, nemluví. Nevím, jaký plat mají moji kolegové, vím jenom, kolik beru já. Nevím, jestli tu diskriminace je, nebo není.

Příloha č. 3: Rozhovor s Kateřinou Trnkovou

Jak ses dostala k práci v AV médiích?

Moje cesta do médií byla, řekněme, taková dost klasická – studovala jsem mediální studia v Brně. Ale upřímně tehdy jsem neměla vysněno pracovat v ČT nebo jiném konkrétním médiu. Spíš mě to zajímalo jako obor a moc jsem neplánovala, jak ho pak uplatním. Nejsem moc plánovací typ – nedívám se daleko do budoucnosti. Pak jsem se vlivem různých okolností (cesta za kariérou mezi nimi nebyla) přestěhovala po čase do Prahy a tam naskočila přirozeně otázka, co budu dělat, čím se žít. Zkusila jsem si ty obvyklé cestičky na chvíli jako call centrum apod., ale neměla jsem pocit, že by mi to něco dávalo, že bych uplatňovala svoje znalosti, dovednosti, věci, které jsem se třeba i při studiu naučila – i když si myslím, že zrovna pro práci v médiích v sobě musí mít člověk dost těch věcí tak nějak dáno od přírody. Takže jsem se začala porozhlížet po něčem z oboru. Nakonec jsem narazila na Jobs.cz na pozici zprávařky v Oldies rádiu, kam mě vzali a dělala jsem to rok. A během toho jsem objevila i možnost právě v ČT, tak jsem to taky zkusila...

Setkala ses v začátcích nebo během práce v médiích s překážkami nebo pochybami, o kterých jsi věděla, že kdybys byla muž, nemusela bys je řešit?

Za sebe ne. Nemyslím si, že bych jako žena měla důvod být horší než zaměstnanec – muž. Ale myslím to v globálu, když bych hodnotila zpětně třeba měsíční práci svoji a nějakého kolegy na stejné pozici. Na druhou stranu ano, myslím si, že drobné výkyvy, krátkodobé, jako žena v práci mít můžu.

Máš pocit, že tvoje pohlaví má vliv na práci, kterou děláš, nebo na tvoji profesionalitu?

Jak jsem řekla, myslím, že v dlouhodobější perspektivě ne. Pokud se ale díváme na práci den po dni, hodinu po hodině, tak tam podle mě je možné jistý vliv vysledovat. A je to podle mě přirozené. Kupříkladu už tím, že hormonální systém ženy (menstruace, výkyvy hormonální i v rámci dne) je „rozlitanější“ než ten muže, domnívám se a sama to na sobě pozoruju, že jsou dny, kdy jsem více nesoustředěná, podrážděná, unavená, a souvisí to podle mě s tím, že jsem žena. V takových dnech pak nemám třeba tolik nálady mluvit s lidmi a vědomě se snažím tu práci „prostě už mít z krku“ a nedávám ze sebe maximum. Ve vztahu k druhým lidem – respondentům, štábu v terénu – se ale snažím tohle potlačovat a skrývat, aby tím netrpěli. Aby to nemělo vliv na moji profesionalitu. Spíš si s tím svádím jakýsi vnitřní boj.

Když jsi s točením v terénu začínala, všímala sis třeba toho, že by k tobě respondenti chodili hůř připraveni, než kdyby s nimi dělal rozhovor novinář-muž?

Nic takového mi nikdy nikdo najevo nedal.

Nebo že by například nadřízený řekl, že by byl radši, kdyby daný synchron nabral muž nebo rozhovor dělal muž, protože žena by to nemusela zvládnout?

Nic takového se nikdy nestalo, alespoň tedy u čeho jsem byla a co můžu soudit.

Měla jsi někdy pocit, že by po tobě redakce chtěla spíš ženská témata? Věnovat se víc zdravotnictví, školství a sociálním věcem, než třeba ekonomice?

Tohle se mi taky nikdy nestalo – tedy ve zpravodajství. Ale například v redakci sociálních sítí to tak občas je, že jsou některá typicky ženská témata a typicky mužská témata a snaží se to tak občas editor rozhodit, aby to připadlo redaktorovi nebo redaktorce. Ale nemyslím, že to je něco špatného. Jednoduše, když se má točit o motorkách, tak editor vidí, jak se na to ženy redaktorky tváří a ví, že to bude jednodušší zpracovat pro muže, protože je mu to bližší a nebude muset strávit dva dny tím, aby si vůbec nastudoval, co to motorka je, teď mluvím samozřejmě v nadsázce. Nemyslím ale, že by to byla nějaká zkostnatělost nebo stereotypní jednání ze strany redakce. Je vidět, že se nebrání ani „bourání“ právě stereotypů a občas s chutí poslali nějakou ženu na „mužské téma“, protože právě stáli o nový pohled na věc, o nové zpracování, které tomu mohla dát právě jen žena, protože o tom tématu nemá zaběhlé představy, jako by měl muž.

Další okruh se týká věku, vzhledu a hlasu. Myslíš, že jsou na tvůj vzhled kladeny vyšší nebo jiné nároky, než na vzhled kolegů? A dostáváš od nadřízených zpětnou vazbu na to, jak vypadáš?

Nemyslím, že by na můj vzhled nebo vzhled žen redaktorek obecně byl kladen vyšší nárok než na vzhled mužů redaktorů. Není vyšší než u mužů, ale je vysoký obecně, řekla bych, u redaktorů v audiovizuálním médiu. A asi je to přirozené. Člověk jí i očima, konzumuje i očima nejen jídlo, ale i televizní obsah. Asi je správné, že se na televizi „hezky kouká“. Málokdy člověk uslyší v práci nějakou výtku nebo pokyny ohledně vzhledu explicitně. Tak nějak latentně, implicitně, to ale všichni cítí ve vzduchu a vytuší, co ano a co už ne. Někaká základní upravenost je určitě na místě. Na druhou stranu mě trochu mrzí, že jsou veřejnoprávní média (ta vizuálně hlavně) poměrně z mého pohledu pruděrní ohledně vzhledu – ohledně toho, co unesou a co už ne. Například různě barevné vlasy, viditelné tetování... to jsou myslím věci, které by na obraze neprošly. Ovšem pryč jsou dávno doby, kdy růžová hlava a tetování byly spojovány s prapodivnými živly, možná i drogovým prostředím... Tohle mi na obraze chybí. Mrzí mě, že veřejnoprávní televize zrovna tohle nepustí dál. Nebo nepustí? To je vlastně otázka. Nikdo se o to asi ani nepokouší. Třeba já osobně jsem do pohovoru v ČT měla růžové vlasy. Jakousi autocenzurou jsem si ale řekla, že by mi to na pohovoru uškodilo a den před tím jsem se přebarvila na „normální“ blond. K té zpětné vazbě – například v zimě měla jedna redaktorka z regionů živý vstup ohledně stavu sněhu na sjezdovkách nebo tak něco, nevím už přesně. A chvíli před vstupem viděl náš editor, že má na hlavě čepici, tak jí volal, aby si ji sundala, že to tu chvíli vydrží. To mi osobně přijde přehnané. Naopak mi spíš přijde divné vidět záběry ze sjezdovky, kde jsou všichni zazimovaní a mezi nimi stojí redaktorka jediná bez čepice.

Jak velkou roli hraje vzhled ve zpětném hodnocení tvého výkonu?

Myslím si, že vůbec žádnou.

Bylo ti třeba naznačeno, že vzhledem k věku bys měla mít kratší vlasy, vzhledem k postavě delší nebo kratší šaty nebo podobné poznámky?

Nic takového se nikdy nestalo.

A bylo ti někdy naznačováno, že se na práci nehodíš kvůli věku?

Mně osobně nikdo nic takového nenaznačoval a ani jsem nebyla svědkem toho, že by si někdo něco takového vyslechl. Na druhou stranu jsou slyšet určité poznámky mezi redaktory samotnými, jak si občas berou do úst starší redaktorky, řekněme 40+, a komentují jejich věk a vzhled vzhledem k práci. Ale myslím si, že to je součást jistého konkurenčního boje, který v televizním prostředí prostě je a bude. Lidé si tak trochu závidí, když vidí, že někdo ještě po čtyřicítce vypadá výborně a na 30 let, protože se možná obávají, jestli i k nim bude čas tak shovívavý.

Reagují diváci na tvůj vzhled? A změnilo se to nějak v průběhu času, co jsi na obrazovce?

Mám vlastně pouze tři zkušenosti s podobnou reakcí. Po jednom živém vstupu mi napsal jeden divák na Facebooku, že mi to slušelo a že mě chce někam pozvat. Byl to starší muž, určitě přes 50 a mezi redaktorkami „známá firma“. Vždy, když se objeví na obrazovce nová tvář, zapamatuje si z titulku její jméno, vyhledá ji na FB a prostě to zkouší. Druhá zkušenost je na základě reportáže zveřejněné na Facebooku ČT24, kde mi pod ni v komentářích dva lidé napsali, že mi to tam sluší – oba to byli muži. A třetí zkušenost je negativní, ale neberu si ji osobně, očividně souvisela s tím, že dotyčný není fanouškem ČT. Točili jsme se štábem anketu na Vítězném náměstí a jeden starší muž tam na mě pokřikoval, že vypadám jako prostitutka, že se neumím jako redaktorka ČT ani obléknout. Myslím, že jsem byla oblečená adekvátně – černá sukně nikterak krátká, černé punčochy, zimní kabát, velká vínová šála, nic odhaleného. V poměru k počtu mých vystoupení v TV, ať už živě nebo v předtočené reportáži, je těch reakcí na vzhled ale velmi velmi málo a nedělám z nich proto žádné závěry.

Procházela jsi hlasovou výchovou? Pokud ano, bylo ti řečeno, že bys měla znít jinak? Vstřícněji, příjemněji, srovnávali tě lektoři nebo lektorky s muži?

Prošla jsem intenzivní hlasovou výukou už před nástupem do rádia a do ČT. Lektor mi tehdy řekl, že bych se měla naučit položit si hlas, aby byl níž. Jako důvod uvedl, a nemám důvod mu nevěřit, že fyziologicky jsou nám všem dány nižší hlasy, než jakými ve skutečnosti mluvíme, hlavně ženy. Ty podle něj mluví zbytečně vysokými hlasy. Zřejmě mají pocit, že to přiláká samečky, že na to budou dobře reagovat. To nemyslím jako vtip. Když si ale hlas položíme níž, neunavuje nás ani tolik mluvení, vydržíme mluvit déle a myslím si skutečně, že ten hlas je příjemnější a že na něj i posluchač nebo divák lépe reaguje. Nemyslím, že je cílem ani lektora, ani redaktorky znít mužněji, ale prostě jen nechat svůj přirozený hlas co nejlépe vyznít, což právě v těch nižších polohách se děje, dle mého názoru.

Myslíš si, že se ženský přístup reportování liší od toho mužského? Že jsou třeba víc emotivní?

Vlastně pouze jednou, u reportáže pro sociální síť, mi bylo řečeno – ale v pozitivním smyslu – že moje reportáž je upravenější, že je tam cítit ženská ruka. Že je taková uhlazenější, víc si hraje s detaily, především to bylo zmiňováno s ohledem na práci se slovy, slovní zásobu. Ale to je jediný případ, jinak jsem podobnou zpětnou vazbu nikdy neslyšela.

A posílají dle tvojí zkušenosti vedoucí redakcí buď ženy, nebo muže podle situací?

Domnívám se, že tohle se ve veřejnoprávní televizi neděje vůbec. Pokud editor vybírá mezi dvěma lidmi, kdo na místo pojede, vybírá pouze podle zkušeností nebo podle toho, kdo z nich už se třeba tomu tématu věnoval, takže bude pro toho člověka jednodušší to zpracovat, protože má k tomu načteno...

Zažila jsi někdy, že by nadřazení povyšovali častěji nebo rychleji muže?

Nezažila a domnívám se, že ve veřejnoprávní televizi není pohlaví pro rychlost povýšení nějakým přílepkujícím kritériem.

Setkala ses při své profesi se sexismem – ať už v jakékoliv formě? Nebo se sexuálním obtěžováním?

Nikdy nepřišel přímý, obtěžující návrh od respondentů, ale je pravda, že od některých respondentů mužů zaznívají občas zvláštní poznámky, dvojsmyslné. Nebo zvláštní úsměvy, které by určitě nedělali na redaktora – muže. Jeden respondent je tím mezi redaktorkami proslulý. Jedné kolegyni komentoval její sukni, že jí velmi sluší a jeho výraz přitom byl údajně velmi nekorektní. Mně jednou řekl po telefonu, kdy mi potvrzoval, že můžeme přijet na rozhovor: „Přijďte Kačenko, už jsem na vás nadrážděnej“. Myslím si, že podobný slovník, zrobnělinu v oslovení... by nevolil, pokud by za ním jel redaktor muž. Poměrně nemístné pohledy

a poznámky jsem zažila také od jednoho politika. Šli jsme do schodů, bavili jsme se o tom, že nejsme úplně trénovaní a že nám schody dávají zabrat a on řekl: „Tak s vámi já se rád zapotím“.

Nemáš děti, ale vnímáš zaběhnutý systém jako problém? Dokážeš si představit výchovu dětí při této práci?

Konkrétně práce v Redakci denního zpravodajství je podle mě prakticky neslučitelná s výchovou dítěte, s těhotenstvím... Tedy je pravda, že máme i redaktorku, která má malé dítě a pracuje u nás. Ovšem bere si převážně ranní směny, od 4 ráno, a to se pak musí někde podepsat, minimálně na zdraví z dlouhodobého hlediska. Obecně si myslím, že ve zpravodajství jsou pozice, redakce, které jdou při jistých kompromisech skloubit s mateřstvím, ale je to zřejmě velmi těžké a je potřeba tam zajistit řadu faktorů – hlídání, babičky, odvádění do školky... A zní to divně a jako z jiného století, ale asi je nutné mít partnera, který slušně vydělává, protože v Praze je častý jev, že člověk odsud nepochází a právě babičky tu nemá. A platit si hlídání je nákladné. Navíc určitě nelze, aby ta žena pracovala naplno jako do mateřství, a jelikož jde o práci na IČO, znamená to nemalý propad v příjmu. Takže hlavně z finančního hlediska je podle mě těhotenství a mateřství velmi náročné na sladění s pracovním životem v televizi.

Setkala ses ty osobně někdy s platovou diskriminací, s rozdíly v odměňování za stejnou práci?

Nesetkala a myslím, že v ČT k tomu nedochází. Samozřejmě občas juniorní redaktor odvede práci, kterou by jindy měl dělat redaktor senior a dostane za ni juniorskou sazbu. Ovšem to je jenom občas a je to myslím přirozený vývoj, že člověk začíná jako junior s juniorním platem a aby se mohl stát seniorem, je potřeba, aby si to osahal, sem tam ho nechat udělat něco seniorního.

Ještě bych chtěla doplnit něco k tomu věku, co se mi teď honí hlavou... Myslím si, že samo o sobě pohlaví redaktora nehraje až takovou roli v přístupu respondentů. Důležitou proměnnou je v tom dle mého názoru věk. Domnívám se, že vezmeme-li 25letého redaktora a 25letou redaktorku, respondent k nim bude přistupovat stejně. Stejně tak pokud jim bude oběma 40. S rostoucím věkem ale roste v očích respondenta důvěryhodnost a kvalita toho redaktora nebo redaktorky. Pokud vezmeme 25letou redaktorku a 40letou redaktorku, určitě apriori respondent čeká, že ta starší z nich se zeptá lépe, že má v tom tématu lepší přehled. A to je přirozené a myslím, že logicky blízko pravdě.

Příloha č. 4: Rozhovor s Marianou Kopeckou

Jak ses dostala k práci v audiovizuálních médiích?

Dostala jsem se tam díky škole. Dělala jsem žurnalistiku na FSV UK, odtamtud jsem se skrze nějaké kontakty dostala do Novy a potom jsem šla do České.

A na Nově jsi dělala co?

Jenom v jejich tiskové kanceláři, která tenkrát fungovala, Mediafax se to jmenovalo.

Setkala ses někdy v počátcích své kariéry nebo během ní s nějakými překážkami nebo pochybnostmi, o kterých jsi věděla, že kdybys byla muž, nemusela bys je řešit?

Asi ne, ani jsem se nesetkala s žádným stereotypem, že bych byla hezká a holka a tak bych s někým něco měla... nebo se to ke mně nedostalo. Takže mi nikdo nic takového neřekl, neztěžovalo mi to život. Když jsem si něco zasloužila, byla jsem za to odměněná, naopak když jsem něco zkazila...

Nemyslíš si tedy, že by tvoje pohlaví mělo vliv na práci, kterou děláš, nebo na tvoji profesionalitu?

Jo, setkala jsem se s tím. Neformálně se mnou třeba někdo z nadřízených mluvil tak, jak by asi nemluvil s mým mužským kolegou. To se mi vlastně stalo, ale nechci konkretizovat. To je jediné, co mě napadá. Jinak asi ne.

Měla jsi někdy pocit, že jsi podceňovaná jako profesionálka kvůli tomu, že jsi žena? Když jsi třeba nabírala synchron, ten, co ti odpovídal k tobě přistupoval jinak, než kdybys byla muž?

Jo, myslím, že někdy se to děje. Když třeba ve Sněmovně dělám rozhovor s představiteli určitých subjektů, osloví mě křestním jménem nebo podobně, mají takový blahosklonný přístup. Není to tak, že by mi něco vysloveně řekli, ale myslím, že je to něco, co by nedělali mužským kolegům. Takové to blahosklonné „děvčátko Mariano“. Ale není to nic velkého, zásadního.

Myslíš, že autoritu k respondentům sis musela postupně získávat a budovat si ji?

Na to se těžko odpovídá. Na synchrony se jezdí vždycky za někým jiným. Jo, v Poslanecké sněmovně jo, ale nemyslím si, že by zásadní bylo to, že jsem žena. Důležitější jsou zkušenosti. Mají tendenci tě nebrat zas tak vážně, když jsi tam chvíli, víc než kvůli tomu, že jsi žena. Když zjistí, že jsi chytrá ženská, myslím, že jsou v pohodě.

Měla jsi někdy pocit, že by po tobě redakce chtěla spíš ženská témata?

Ani ne. Mě ta témata zajímají, tak jsem někam jela, protože jsem o to projevila zájem. Hodně se zajímám o různé genderové otázky a feminismus, ale že by mi to téma někdo zadal, protože jsem žena, to ne. Možná když je nějaké techničtější téma, podvědomě tam pošlou spíš kluka, ale mně se to nestalo, tak nemůžu uvést konkrétnější příklad.

Další okruh se týká věku, vzhledu a hlasu. Myslíš si, že jsou na tvůj vzhled kladeny větší nebo jiné nároky, než na vzhled tvých mužských kolegů?

To nevím, ale určitě náš vzhled každý víc komentuje. Třeba moji příbuzní, kteří jako první řeknou, jak jsem vypadala. Tohle se děje i s cizími lidmi – víc řeší to, jak jsem vypadala, než obsah toho, o čem jsem mluvila. Takže takhle jo, ale že by mi někdo v práci řekl, abych se sebou něco udělala, to se nikdy nestalo.

Takže zpětná vazba od nadřízených se vzhledu nijak netýká?

Ne. Aní si nemyslím, že by nějaký nadřízený řekl, že jsem nebo nejsem hezká. Neuvědomuju si to. Myslím, že v tom je tady přístup hodně korektní.

A řeší to v maskérně? Že bys měla vypadat jinak?

Ne, tam jediné z pragmatického hlediska – že mám vlasy moc dlouhé a špatně se upravují. Ale že by mě do něčeho tlačili, tak to vůbec.

Jak to vypadá v praxi? Než odjíždíš do terénu, tak tě líčí?

Když jezdím do terénu, většinou před tím ráno moderuju ze studia, takže mě před moderováním tak půl hodiny líčí. Když jedu ráno rovnou do terénu, tak mě předtím taky líčí a je to většinou taky na půl hodiny. Já jsem hodně nenáročná, udělají mi, co chtějí, učešou mě, jak chtějí, a mně je to jedno. Nemyslím to tak, že se chci nějak vychvalovat, ale opravdu to moc neřeším, jak vypadám.

Dostala jsi někdy nějakou reakci, která by se týkala věku? Ať už od diváků nebo nadřízených?

Jo, to se stalo a to bylo vtipný. Plesl si dal nedávno dokonce na svůj Facebook příspěvek, že v ČT moderují děti a byla tam moje fotka. Víckrát jsem to i četla na nějakých diskuzích. Lidi hodně řešili, že vypadám hrozně mladě, že vypadám jako maturantka – spíš v pejorativním smyslu. I nadřízení to tu řešili, že víc nás má tu nevýhodu, že vypadáme mladší.

Procházela jsi hlasovou výchovou?

Ano, a procházím doteď.

A bylo ti někdy naznačeno, že bys měla znít jinak? Přivětivěji, mileji? Srovnávali tě nějak s muži?

Ne, ne, to se mi nestalo. Celou dobu chodím k jednomu lektorovi a ten to z tohoto pohledu nikdy neřešil. Možná řešil postavení hlavy, abych nepůsobila lascivně, ale to je jediné, co si pamatuju. Když si ji dám takhle, tak je to prý nějak svůdné, ale nebyla to z jeho strany určitě žádná objektivizace.

Další otázka se týká práce v terénu. Myslíš si, že se ženský přístup reportování liší od toho mužského? Třeba emocemi?

Ne, myslím, že tohle není o pohlaví, nemyslím si to. I nervozitu vidím u svých kolegů stejně jako u kolegyně. Nedokážu si vybavit žádný konkrétní rozdíl.

Setkala ses někdy se skleněným stropem? Zažila jsi někdy, že by nadřízení rychleji nebo častěji povyšovali muže, ačkoliv by žena byla stejně zkušená?

Myslím, že tady se to neděje, aspoň v té oblasti, ve které dělám já.

Setkala ses někdy se sexismem nebo sexuálním obtěžováním? Ať už na pracovišti, nebo třeba v terénu?

Ne. Já naštěstí působím tak nepřístupně, že se mi to neděje ani v civilním životě, ani v zaměstnání. Nevybavuju si to.

Poslední otázka se týká mateřství a péče o děti. Vnímáš jako problém zaběhnoutou redakční kulturu, kdy se pracuje do pozdního odpoledne?

Upřímně, přijde mi, že návrat po rodičovské je tady právě lepší, protože se tu pracuje na směny. Je to pro holky flexibilní. Naopak si to můžou přizpůsobit, což by si v normálním zaměstnání nemohly dovolit

– že by chodily do práce jednou týdně. Naopak se na to docela těším, myslím, že to nebude tak hrozné, jako když člověk někde dělá osm hodin přes den.

Takže podle tebe vedení dokáže vyjít vstříc?

Nevím, jak to mají v jiných redakcích, ale v našem oddělení je směnný pro